

V národnom divadle mala premiéru hra Kocúrkovo v modernom šate. Absurdnosť dotiahnutá do dokonalosti však niekedy panuje i v stavebných konaniach. Kúpili si byty či kancelárie? A kto pochybil?

DEVELOPERSKÝ PROJEKT SEPTIMO II OFFICES POSLALA MESTSKÁ ČASŤ NA PROKURATÚRU

STR. 6 - 7

Číslo 2/2023 | Ročník 5 | Február 2023 | petrzalka.sk

Do Petržalky láka turistov zo zahraničia komunistická architektúra aj vojenská história. | FOTO: Projekt Slovensko z neba

ZELENÉ SÍDLISKO S VEĽKÝM POTENCIÁLOM. NIELN NA BÝVANIE, ALE AJ CESTOVNÝ RUCH

STR. 15

EDITORIÁL:

DOBÝ HOSPODÁR SI NA ĎALŠIU PRÁCU UŠETRIL

V uplynulých štyroch rokoch sme aj vo vašom mene v Petržalke hospodárili zodpovedne. Rekordné prebytky v súčte takmer 20 miliónov eur hovoria samé za seba. Z úspor sme financovali viaceré zmysluplné projekty – od rozširovania škôlok a rekonštrukcií škôl či jedální, cez výstavbu športovísk a modernizáciu detských

ihriísk, až po nákup techniky a vylepšovanie vlastnej údržby.

Naučili sme sa v lepších časoch šetriť, aby sme zvládli aj náročné roky. Dozvuky pandémie, nezmyselnú vojnu Ruska na Ukrajine, ale i prehlbujúcu sa krízu. Rozpočet nášho zeleného sídliska na rok 2023 v porovnaní s tým minulým – aj kvôli rozhodnutiam vlády, inflácii či vysokým cenám energií – klesol o viac ako 10 miliónov eur. Petržalka však pracuje ďalej a je tu pre vás.

Iveta Jančoková
1. vicestarostka
Petržalky

str. 4-5

PETRŽALSKÍ ÚRADNÍCI MEDZI NAMI

Práca na Referáte informačných technológií miestneho úradu Petržalka neznamená len zapájanie káblov. Šikovní vývojári pomáhajú štátu aj iným samosprávam a pripravujú ďalšie novinky.

STR. 8 - 9

MULTIFUNKČNÁ HALA DOSTALA ZELENÚ

Projekt s dotáciou 1,2 milióna eur schválila väčšina poslancov s dofinancovaním v približne rovnakom objeme a vytvorením novej samosprávnej firmy. O umiestnení haly rozhodne starosta.

STR. 11

ZÁBRADLIA TERÁS PADAJÚ AKO DOMINO

Z plánov bývalého režimu na výstavbu metra po zbúraní skeletu depa v rámci magistrátneho projektu predĺženia električky zostali už len terasy. Kto zabezpečí ich opravu a komu vlastne patria?

STR. 12

NOVINY NAŠA PETRŽALKA NÁJDETE AJ NA INTERNETE.
NASKENUJTE QR KÓD A ČÍTAJTE ONLINE

ZNIČENÝ STÁNOK S OBČERSTVENÍM V OVSIŠTI JE MINULOSŤOU

Pri spomienkach na detstvo či mladosť majú viacerí obyvatelia najväčšieho slovenského sídliska v živej pamäti nenápadný stánok s občerstvením stojaci neďaleko vtedajšieho Domu kultúry Ovsšte. Vôni vychýrených zapekačiek či lokšíc za pár korún slovenských mnohí obyvatelia i návštevníci nedokázali odolať. V tom čase ešte nikto netušil, že tento príbeh nebude mať šťastný koniec.

S pribúdajúcou konkurenciou a s tým spojenými finančnými problémami sa návštevnosť obľúbeného stánku s občerstvením na **Ovsištskom námestí** postupne znižovala. Približne od konca roka 2012 bol kiosk mimo prevádzky, pričom zanedbávaním a vplyvom neblahých poveternostných podmienok sa stal hrozbou pre ľudské zdravie i životné prostredie.

Jeho vernými návštevníkmi sa stali už len neprispôsobiví občania a ľudom bez domova slúžil zase ako prístrešok v nepriaznivom počasí alebo počas chladných nocí.

Obyvatelia danej lokality boli zo situácie zhrození a nespokojnosť prejavovali opakovanými podnetmi na Miestny úrad Petržalka. Ich počet s čoraz viac chátrajúcou stavbou od roku 2014 rapídne narastal.

OPAKOVANÉ VÝZVY NA VÝZVY

Keďže stánok sa nachádzal v súkromnom vlastníctve, petržalskí úradníci museli postupovať v súlade so zákonom a spoliehať sa na opakované výzvy na jeho odstránenie. História stánku je však omnoho komplikovanejšia.

Celú genézu vývoja bližšie ozrejmil **Tomáš Kuna** z právneho referátu miestneho úradu. Podľa jeho slov prvú oficiálnu výzvu na preukázanie vzťahu k predajnému stánku stavebný úrad v Petržalke adresoval majiteľovi ešte v roku

2012. Nasledovali aj viaceré ďalšie výzvy, všetky ale ostali bez reakcie.

Podľa spisu majiteľ v januári 2013 predmetný stánok predal, pričom úradu bola táto skutočnosť oznámená až nasledujúci rok. Vtedy stavebný úrad poslal takisto výzvu o predĺžení užívacieho povolenia, respektíve išlo o zistenie skutočnosti, či tentokrát už nový vlastník požiadala o dodatočné povolenie na prevádzku stánku. Keďže ten žiadnu prevádzkovú činnosť na mieste nevykonával, stavebný úrad mu adresoval výzvy na preukázanie vzťahu k predajnému stánku.

V roku 2015 nasledovala výzva na predloženie žiadosti o dodatočné povolenie stavby, ktorá v ďalšom roku pokračovala oznámením o začatí konania o nariadení odstránenia stavby. V júli 2017 stavebný úrad vydal rozhodnutie na odstránenie stavby, ktoré nadobudlo právoplatnosť v auguste a vykonateľnosť v septembri.

V deviatom a jedenástom mesiaci toho istého roku boli majiteľovi zaslané výzvy na odstránenie predajného stánku, no neúspešne. Listové zásielky sa vracali späť odosielateľovi, pretože dôležité úradné dokumenty si nikto neprevzal.

POMOHO LAŽ ZÁSAH EXEKÚTORA

„Uvedené okolnosti v septembri 2018 vyvrcholili podaním na začatie exekuč-

Stánok v Ovsšti musela odstrániť samospráva. | FOTO: Ivana Vrabľová

Po zničenom stánku ostalo prázdne miesto. | FOTO: Ivana Vrabľová

ného konania. Odvtedy boli vykonávané súčinnosti, o ktorých nás súdny exekútor informoval každého pol roka,“ uzavára odborník na problematiku Tomáš Kuna.

Úplné odstránenie sporného stánku zabezpečili v piatok 13. januára 2023 zamestnanci Oddelenia

správy verejných priestranstiev z miestneho úradu na náklady petržalskej samosprávy. V súčasnosti žiadne ďalšie exekučné konanie v súvislosti s inými stánkami podľa Petržalky neprebíha.

Silvia Šimeková

SMETNÉ KOŠE PRE PSÍČKAROV SA MENIA

Odpad, ktorý po sebe zanechávajú štvornohí domáci miláčikovia, končí spolu s uličným odpadom v Zariadení na energetické využitie odpadu. Mestská časť preto zefektívnila jeho spracovanie a typovo nejednotné koše – vrátane tých na psie exkrementy – nahradila bežnými, kameninovými. Miestne dane, ktoré platia Petržalčania za malých chlupáčov, využíva aj na ďalšie funkčné riešenia.

Zníženie uhlíkovej stopy zefektívnením trasy zberu odpadu zamestnancami Oddelenia správy verejných priestranstiev (OSVP) – aj to je jeden z dôvodov, ktoré motivovali mestskú časť Bratislava-Petržalka na hromadnú výmenu odpadkových košov.

„V súvislosti s výmenou odpadových nádob boli v rámci sídliska postupne odstránené všetky pôvodné, typovo nejednotné koše, vrátane nádob na psie exkrementy. Tie sa totiž po novom zbierajú spoločne s uličnými smetami do betónových košov, ktoré sú už vybavené aj zásobníkom s navýšeným počtom vreciek,“ vysvetľuje **Tatiana Hajčiek Stanová** z Oddelenia životného prostredia Miestneho úradu Petržalka.

Mestská časť pristúpila k výmene košov už v roku 2021 a 135 zelených nádob v okolí nahradilo 500 betónových. „Koše sú osadené v primeranej dochádzkovej vzdialenosti od pôvodných košov na psie výkaly a poskytujú plnoodnotnú náhradu,“ dodáva Stanová. Kde sa nachádza najbližšia nádoba na odpad tohto druhu, si

FOTO: Idea Production

môžu obyvatelia overiť aj na webovom portáli MAPY.PETRZALKA.SK.

Neplatičom hrozia pokuty v stovkách eur

Úspešnosť zavedenia pravidiel pohybu psov v mestskej časti v praxi je okrem ochoty majiteľov rešpektovať platné právne predpisy podmienená aj systematickou kontrolou ich dohrádzania. Mestská časť na tom spolupracuje aj s mestskou políciou, ktorá môže nezodpovedným majiteľom udeliť pokutu od 65 do 165 eur v závislosti od druhu priestupku. V prípade, že sa držiteľ psa alebo ten, kto psa vedie, dopustí priestupku opakovane, možno mu uložiť pokutu až do dvojnásobnej výšky.

DANE UMOŽŇUJÚ ĎALŠIE FUNKČNÉ RIEŠENIA

Zavádzať zmeny v prospech majiteľov psov môže mestská časť aj vďaka miestnym daniam. Ich platenie vyplýva zo zákona každému vlastníkovi štvornohého miláčika, výšku poplatku určuje samotná obec – v tomto prípade mestská časť – všeobecne záväzným nariadením (VZN).

„Každý majiteľ psa je povinný ho osobne nahlásiť mestskej časti do 30 dní odo dňa, kedy si ho priniesol domov. Následne je v zákonom stanovenej lehote povinný zaplatiť daň.“

Sadzba dane za psa sa určuje v závislosti od kohútikovej veľkosti psa, ako aj od toho, či ho majiteľ chová v byte alebo v dome,“ uvádza **Anna Lelkesová** z referátu miestnych daní a poplatkov.

DAŇ ZA PSA V PETRŽALKE

- 34 € za každého psa chovaného v bytových domoch, ktorého výška v kohútiku nepresahuje 43 cm
- 67 € za každého psa chovaného v bytových domoch, ktorého výška v kohútiku je 43 cm a viac
- 17 € za každého psa chovaného v rodinnom dome bez rozdielu veľkosti

Petržalský úrad eviduje v súčasnosti **viac ako 4 000 psov**. Vďaka týmto zodpovedným majiteľom môžu chlupáci na zelenom sídlisku v súčasnosti využívať napríklad **tri oplotené výbehy** na Holičskej, Vyšehradskej a Wolkrovej ulici, a navyše absolvovať bezplatný výcvik takzvaného “tria psíčkara” (teda privolanie psa, chôdza na vôdzku, zakazujúci povel) v **Psom Parku Petržalka** na križovatke Rusovskej a Panónskej cesty s Wolkrovou ulicou. Výcviky sa realizujú vždy prvý štvrtok v mesiaci, stačí, ak sa majiteľ psíka preukáže známku mestskej časti.

A nielen to. Každý majiteľ psa z Petržalky, ktorý si splní svoju povinnosť a uhradí daň za svojho štvornohého partáka, dostane **bezplatne zásobník s 12 rolkami vreciek na psie exkrementy**, ktorý sa dá pripevniť priamo na vôdzku. Vyzdvihnúť si ho môže osobne na oddelení životného prostredia a územného rozvoja na 4. poschodí Miestneho úradu Petržalka.

Nikoleta Janková

FOTO: Idea Production

ROZPOČET NA ROK 2023: NIŽŠI

Prioritami samosprávy na rok 2023 sú opravy škôl aj chodníkov a ciest. | FOTO: Ivana Vrabřová

Koniec rozpočtového provizória. Petržalskí poslanci na februárovom zasadnutí schválili rozpočet mestskej časti na rok 2023. Petržalka bude tento rok predbežne hospodáriť s **57 208 867 eurami**. Najvyššia suma je už tradične určená na vzdelávanie.

MENEJ AKO BOLO V PLÁNE

Aj napriek zapojeniu úspor z minulých rokov – na dofinancovanie bežných aj kapitálových výdavkov bolo použitých viac ako

„Hlavnou prioritou každého rozpočtu je byť v čiernych číslach. Zatiaľ sa nám to darí. Ján Hrčka, starosta MČ Bratislava-Petržalka

3,5 milióna eur z rezervného fondu – je schválený rozpočet v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2022 **takmer o 10 miliónov eur nižší**.

Starosta **Ján Hrčka** priznáva, že rozpočet sa zostavoval ťažšie ako po iné roky. „Súvisí to s viacerými aktuálnymi vecami – s daňovým bonusom, rastom cien energií, vysokou infláciou a k tomu zvýšením plátov vo verejnej správe, čo samozrejme, chápem. No na druhej strane, príjmy sa znižujú, výdavky sa zvyšujú a v tomto roku je to najviac viditeľné,“ priblížil. Rozpočet považuje v tejto chvíli za „udržiavací“. „Vela investícií tam, bobužlal, vzhľadom na možnosti zatiaľ nie je. Zabrnuté sú len nevyhnutné veci,“ povedal v kontexte jeho schválenia.

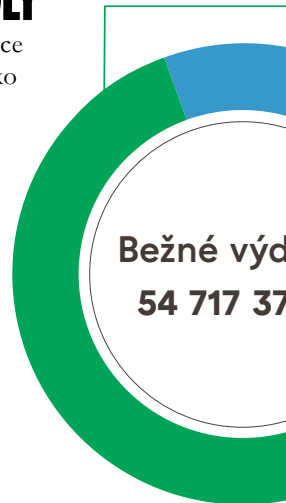
MULTIFUNKČNÁ HALA, CESTY AJ ŠKOLY

Investičný plán síce nie je taký bohatý ako vlani, v každom prípade aj v roku 2023 čakajú Petržalku zásadné realizácie. **Kapitálové výdavky** kryté primárne z rezervného fondu boli predbežne schválené vo výške **takmer jeden a pol milióna eur**.

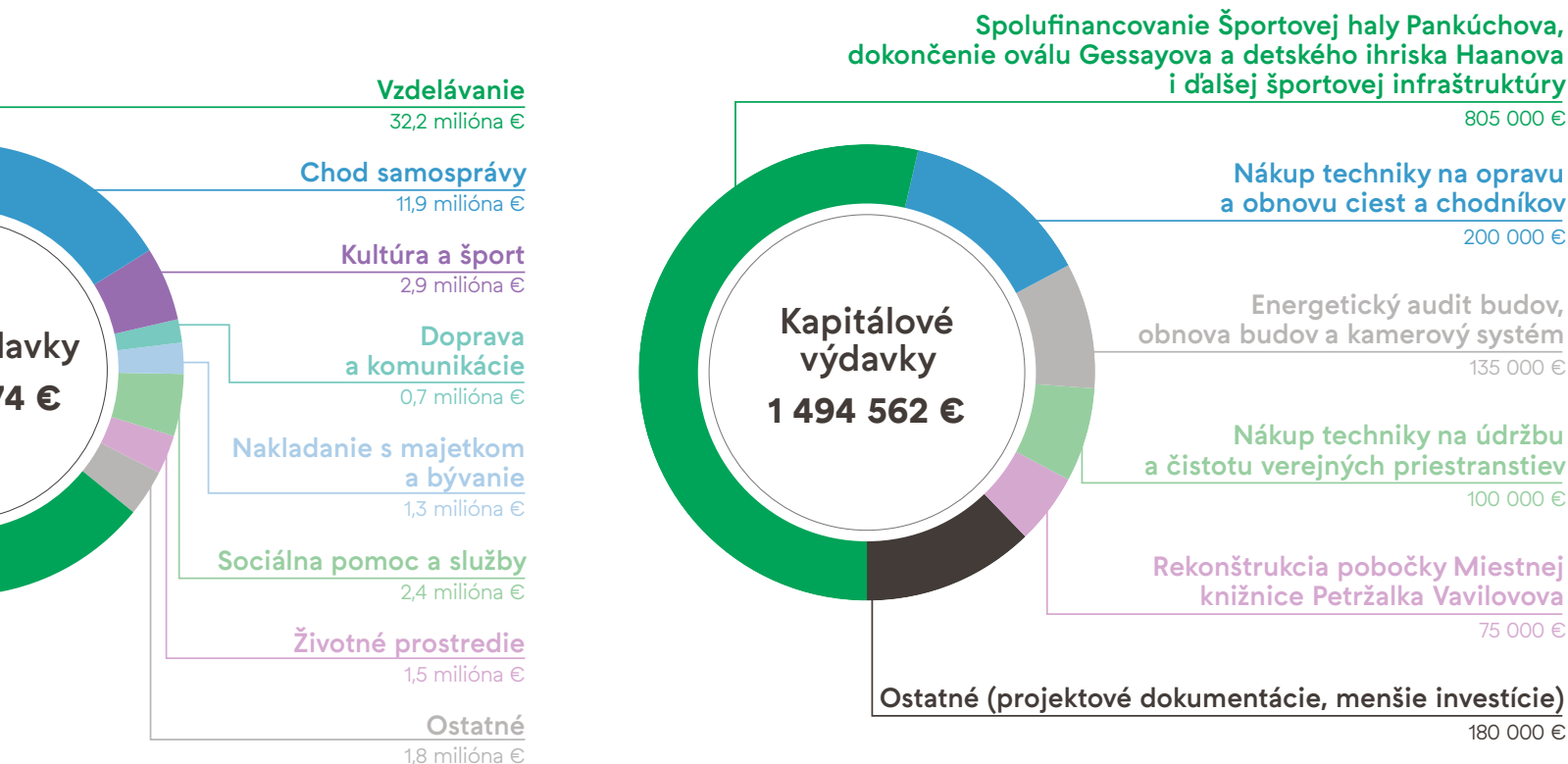
Na športovú infraštruktúru mestská časť vyčlenila zatiaľ 805-tisíc eur. „Odhryzne“ si z nich predovšetkým **spoluufinancovanie výstavby multifunkčnej športovej haly na Pankúchovej ulici** (značnú časť financii Petržalka získala z ministerstva investícií, o téme sa viac dočítate na s. 11, pozn. red.). Ide o skutočne ambiciózne projekt, a to nielen z hľadiska investícií, ale aj významu. V 150-tisícovej Petržalke totiž dodnes podobný objekt neexistuje. Ďalšie financie samospráva využije napríklad na dokončenie bežeckého oválu na Gessayovej či obnovu detského ihriska na Haanovej ulici.

Dvestotisíc eur z kapitálových výdavkov je určených **na nákup techniky na opravu a obnovu ciest a chodníkov**. Mestská časť ju chce v tomto volebnom období v čo najväčšej možnej miere realizovať vo vlastnej réžii. „Petržalskí makači“ z údržby vďaka tomu budú môcť profitovať napríklad z pásového cestného finišera na pokladanie asfaltových zmesí či vibračného valca. Na nákup techniky na údržbu a čistotu verejných priestranstiev vyčlenila mestská časť 100-tisíc eur.

Medzi ďalšie zaujímavé investície patrí **obnova obľúbenej pobočky Miestnej knižnice Petržalka na Vavilovovej 26**, na ktorú úrad vyčlenil vyše 75-tisíc eur. Vďaka rekonštrukcii sa do jednej z najstarších pobočiek petržalskej knižnice, ktorá sa špecializuje na odbornú, populárno-náučnú a cudzojazyčnú literatúru, vráti moderné hudobné oddelenie.

PRÍJMY, VYŠŠIE VÝDAVKY

Veľkorysejší vynovený priestor spríjemní komunitné a školské podujatia.

NAJVIAC NA VZDELÁVANIE

TÉMA Na bežné výdavky bola v rozpočte pre tento rok schválená suma **54 717 374 eur**. Už tradične najväčšiu časť bežných výdavkov samosprávy tvoria výdavky na vzdelávanie. Petržalka je zriaďovateľom jedenástich základných a 27 materských škôl, na ich chod vyčlenila až **32,2 milióna eur**.

Takmer 12 miliónov poputuje na modernizáciu a chod miestneho úradu, ktorý bude tak ako

vlni pokračovať v prenášaní dodávateľských služieb do vlastnej réžie, čím sa ešte viac zefektívni a skvalitní nielen údržba – od kosenia, cez opravy, až po starostlivosť o zeleň – ale aj dostupnosť úradu pre obyvateľov a skvalitnenie služieb. (Viac k téme modernizácie služieb pre občanov a sprístupňovania úradu aj na s. 8-9, pozn. red.)

Okrem vzdelávania je prioritou mestskej časti aj **kultúra a šport**. Potvrďuje to aj suma 2,9 milióna eur vyčlenená z bežných výdavkov rozpočtu. Výdavky zahŕňajú predovšetkým dotácie pre rozpočtové organizácie mestskej časti, teda Miestnu knižnicu Petržalka a Kultúrne

zariadenia Petržalky, ale aj tradičné kultúrne podujatia či Petržalskú plaváreň (211-tisíc eur).

ČIERNE ČÍSLA

Podľa starostu Hrčku hlavnou prioritou každého rozpočtu je byť v čiernych číslach. „Zatiaľ sa nám to darí. Aj za minulý rok bude prebytok okolo 1,5 milióna eur, ktorý pôjde do rezervného fondu. V tomto roku bude oveľa ľahšie sa dostať na takéto čísla, no budeme robiť všetko preto, aby sme boli v pluse,“ uzatvára.

Martina Štefániková

INZERCIA

BEH DOBRÝCH ROČNÍKOV

UKÁŽTE S NAMI AJ VY, ŽE AKTÍVNA PETRŽALKA BEHÁ V KAŽDOM VEKU!

1. 4.
2023
14:00

Patrite k aktívnym seniorom? Využite vďaka mestskej časti Bratislava-Petržalka **BEZPLATNÚ** registráciu na ČSOB Bratislava Marathon 2023 a prihláste sa **LEN DO 10. MARCA:**

TELEFONICKY na čísle 0947 487 300
E-MAILOM na adrese klubovna@petrzalka.sk
OSOBNE pondelok až piatok od 10:00 do 16:00 priamo v Petržalskej klubovni aktívnych seniorov na Osuského ulici 8

STAVEBNÉ KOCÚRKOVO: BYTY, APARTMÁ ÚRADOV SI ODPORUJÚ

Petržalka očakáva potvrdenie ďalšieho protizákonného rozhodnutia vedúceho výstavby okresného úradu a upozorňuje na to kupujúcich. Developer naopak hovorí o obštrukciách stavebného úradu a obhajuje sa aj záväzným stanoviskom magistrátu, ktoré možno záväzným nie je.

Ako v modernom Kocúrkove sa môžu cítiť ľudia, ktorí si rezervovali alebo kúpili byt či apartmán od jednej z firiem slovenskej developerskej skupiny **VI GROUP** v projekte **Septimo II Offices**. Ako naznačuje názov, ide o kancelársku budovu, ktorú však prestavali na bytový dom.

Toto bývanie VI GROUP ponúka na webe s názvom Septimo II bytysis (aj keď v časti zdrojového kódu stále používa názov offices), pričom dvoj- a trojizbové jednotky za približne 200- až 300-tisíc eur zákazníkovi predstavuje s neurčitým dovetkom „Byt/Apt.“.

Stavebný úrad Petržalka pritom ešte pred viac ako rokom – 1. februára 2022 – zamietol žiadosť developera o povolenie zmeny stavby „Polyfunkčný objekt Septimo II – Offices“ pred jej dokončením z objektu určeného na administratívu na bytový dom určený na trvalé bývanie.

Napriek tomu aj vo februári 2023 VI GROUP predáva priestory v tejto kancelárskej budove ako byty/apartmány. Ako je to možné?

NEZÁKONNÉ ROZHODNUTIE “ZNÁMEJ FIRMY Z OKRESU”

Rozhodnutie petržalského stavebného úradu v novembri minulého roka **Okresný úrad Bratislava** v zastúpení vedúceho odboru výstavby a bytovej politiky

Tomáša Mateičku ako odvolací orgán zrušil a zmenil tak, že zmenu tejto stavby priamo povolil.

“Podľa našej mestskej časti tak učinil rovnakým svojvoľným spôsobom, ako tomu bolo v prípade iného projektu, v ktorom na základe podnetu našej samosprávy ešte 1. decembra 2022 zasiahla krajská prokuratúra protestom voči konaniu a rozhodnutiu okresného úradu, ktoré bolo v rozpore so zákonom,” priblížila výhrady voči ďalšiemu konaniu okresného úradu mestská časť.

Pravdou je, že ak okresný úrad ako odvolací orgán s rozhodnutím stavebného úradu nesúhlasí, má mu výhrady posunúť a rozhodnutie vrátiť, aby ich zohľadnil a rozhodol opäť. Okresný úrad ale podľa prokuratúry i Petržalky nemohol v spomínanom prípade rozhodnúť priamo, pretože tým účastníkom stavebného konania svojvoľne odňal možnosť uplatniť námietky a pripomienky i možnosť podať voči svojmu rozhodnutiu odvolanie – nakoľko rozhodnutie odvolacieho orgánu je považované za konečné.

“Každý, kto sa točí v Bratislave okolo stavebných vecí, pozná meno **Tomáš Mateička**. Známe sú napríklad kauzy ako legalizácia čiernej stavby vihy syna bývalého prezidenta Gašparoviča, alebo jeho bývanie v luxusnom byte, ktorý nevlastní a ktorý si zo svojho oficiálneho príjmu nemôže dovoliť,” hovorí starosta Petržalky **Ján Hrčka**, ktorý spomínaný podnet na prokuratúru poslal.

Jeho slová potvrdzujú aj ďalší starostovia. O Mateičkových zaujímavých a často aj nezákonných rozhodnutiach vo svojich blogoch na webe denníka SME píše aj starosta Rače **Michal Drotován**.

“Ako volení zástupcovia máme povinnosť hájiť záujmy našich obyvateľov a som veľmi rád, že prokurátor toto očividné porušenie zákona videl. Vzhľadom na jeho protest voči konaniu tejto známej firmy z okresu, ktorému okresný úrad navyše odmietol vyhovieť, podávam za našu mestskú časť obdobný podnet na prokuratúru aj voči jeho ďalšiemu, zjavne nezákonnému rozhodnutiu. Tentokrát v projekte VI GROUP Septimo II Offices,” dodáva Hrčka.

VZNIK NOVÉHO ÚRADU SPRAVIL Z 30 DNÍ 49

Redakcia Našej Petržalky zistila, že spomínaný protest aj nevyhovenie mu zo strany bratislavského okresného úradu sa týka projektu **Prevádzkové objekty A+B** z dielne firmy **Lotus design s.r.o.** Keďže sa však obdobné svojvoľné konanie Mateičku podľa mestskej časti objavilo aj pri zmene kancelárskej budovy Septimo II na bytový dom, o stanovisko sme požiadali aj **Ministerstvo dopravy SR**.

Práve rezort ministra **Andreja Doležala** (Sme rodina) je, teda bol, nadriadeným orgánom okresným úradom v stavebnej agende. Ak protestu prokurátora ten bratislavský nevyhovet, mal ho v zákonnej lehote 30 dní posunúť na vybavenie ministerstvu. Nič také sa však nestalo a ministerstvo dopravy Petržalku odkázalo na **Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR**, na ktorý poslanci národnej rady na návrh podpredsedu vlády **Štefana Hollého** (Sme rodina) od 1. januára túto agendu delegovali.

Pôvodne kancelárska budova bola prestavaná na trvalé bývanie. FOTO: Ivana Vrablová

“Nášmu úradu bol uvedený protest prokurátora v predmetnej veci doručený 19. januára 2023 a bude vybavený v zákonných lehotách,” uviedol jeho tlačový odbor s tým, že do ukončenia správneho konania sa k predmetu veci vyjadrovať nebudú.

Na otázku, prečo nebol protest prokurátora z 1. decembra 2022, kedy nový úrad fungoval len formálne a kompetencie v danej veci malo stále ministerstvo, vybavený práve ministerstvom, ale bol presunutý a doručený novému úradu až o ďalších 19 dní, rezort dopravy ani nový úrad už neodpovedali.

Do uzávierky novín naša redakcia nedostala ani informáciu, či už v danej veci rozhodnuté bolo.

BYTY ČI KANCELÁRIE? ROZHODNUTIA

lé bývanie a petržalský stavebný úrad namieta aj to, že vybavenosť v okolí tomu nevyhovuje.

Zákonom stanovená lehota na vybavenie protestu prokurátora je pritom 30 dní. Rovnako sa viac ako dva týždne nevyjadril k podozreniam petržalského starostu a protestu prokurátora ani Mateička či jeho šéf **Branislav Borovský**, ktorého do funkcie prednostu bratislavského okresného úradu menovala v roku 2020 vláda **Igora Matoviča** (OĽaNO) práve na návrh jeho strany.

“Krásna ukážka, že výber ľudí na okresných úradoch v podobe kastingu pod drobnobladom ľudí z ulice či bývalých zabávačov nie je najlepším spôsobom, ako bojovať proti korupcii a hájiť verejný záujem,” hnevá sa

Hrčka s tým, že Mateička bol ešte nominantom predchádzajúcich vlád.

(NE)ZÁVÄZNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO MESTA

VI GROUP sa bráni a hovorí, že mestská časť porovnáva neporovnateľné. Jedným z argumentov developera je aj záväzné stanovisko **Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy**. Podľa ich výkladu im spolu s rozhodnutím Mateičku umožnilo konať tak, ako konali, a teda ponúknuť na trh byty/

Developer priestory kancelárií predáva ako byty. | FOTO: Ivana Vrabčová

apartmány namiesto kancelárskych priestorov.

Stavebný úrad Petržalka i starosta Hrčka ale formálne náležitosti aj obsah daného záväzného stanoviska magistrátu rozporujú a aj preto považujú zamietnutie snahy zmeniť kancelársku budovu na bytovú spreď vyše roka za zákonnú a odôvodnenú.

“Záväzné stanovisko magistrátu pre stavbu *Polyfunkčný objekt Septimo 2 II. etapa* spĺňa všetky zákonné náležitosti a je regulárne vydané,” uviedol architekt a zástupca VI GROUP **Ivan Németh** s tým, že stanovisko mesta nikto oficiálne nenamietal, a teda informácie, ktoré majú zverejnenú na webe, odrážajú aktuálnu situáciu.

“Momentálne sa nachádzame v procese kolaudácie. To znamená, že sme podali žiadosť o vydanie kolaudačného rozhodnutia a dodali všetky náležité podklady. Stavebné povolenie je právoplatné a voči rozhodnutiu nebol podaný žiadny opravný prostriedok ani protest alebo žaloba,” dodáva.

BYTY, APARTMÁNY ČI KANCELÁRIE?

Aj keď sa to ďalším podnetom petržalského starostu na proku-

ratúru i upozornením mestskej časti na možné komplikácie s kolaudáciou zmenilo, VI GROUP ďalej predáva priestory zo sporného objektu na webe ako byty/apartmány a rovnakú komunikáciu vidno aj na Gogoľovej ulici, kde budova stojí.

Developer svojich budúcich i terajších klientov upokojuje aj verejným vyhlásením, ktoré šíri i cez platené PR články v Bratislavských novinách či spravodajskom servise TASR. V ňom i inde naopak sponchybuje konanie petržalského stavebného úradu a spomína aj možné právne kroky v kontexte poškodenia svojho mena a podnikania.

Na rozuzlenie kauzy pozorne čakajú najmä ľudia, ktorí si v projekte Septimo II Offices kúpili byty/apartmány. Vzhľadom na obdobné spory medzi protichodnými rozhodnutiami úradov je však možné, že celá vec skončí až na súdoch a bude sa ťahať roky.

Jozef Rybár

PETRŽALSKÍ ÚRADNÍCI MEDZI NAMI: INOVÁCIE IT-ČKÁROV Z PETRŽALKY POMO

Ich prácou je zabezpečiť, aby procesy a služby prebiehali plynule, rýchlo a pre občanov boli čo najdostupnejšie. Aby všetky objednávky, faktúry, žiadosti – aj sťažnosti – a všetky tie státisíce dokumentov, povolení, rozhodnutí, ktoré petržalská samospráva generuje, skončili tam, kde majú. Starajú sa o chod a bezpečnosť siete aj všetkých citlivých údajov, o fungovanie hardvéru a softvéru a prichádzajú na pomoc vždy, keď niekto z tímu zamestnancov miestneho úradu prehráva súboj s technológiami. Zabezpečujú tiež technickú stránku priebehu volieb, zastupiteľstiev, referenda či celoplošného testovania. No nielen to. Ako jedna z mála samospráv má Petržalka dokonca svojich vlastných vývojárov, ktorí systematicky pracujú na tom, aby kontakt obyvateľov s Petržalkou bol ešte efektívnejší a jednoduchší.

NEKONEČNÝ PROCES

Desaťčlenný tím petržalských informatikov, presnejšie zamestnanci **referátu informačných technológií**, neobývajú suterén, ako to často zobrazuje obľúbené kliše, sedia na siedmom poschodí budovy miestneho úradu, odkiaľ dozerajú, aby všetko fungovalo dokonalo.

Na starosti nemajú len úrad, zastrešujú všetko, čo pod úrad spadá, teda aj denné centrá či škôlky. Najväčšia časť IT tímu sa stará o technickú podporu na rôznych úrovniach. „*Robia na tom, aby uľahčili život zamestnancom, sfunkčnili – a udržali funkčné – všetky zariadenia a systémy*“, približuje **Kamil Vojtech**, ktorý tímu petržalských ITčkarov šéfuje. „*Obhospodarujeme veľa systémov – serverové, monitorovacie, zabezpečovacie, dátové, zálohovacie a rôzne evidencie. Musíme ich držať v dobrej kondícii, aktualizované a stabilné, prípadne ich vylepšovať a robiť migrácie na novšie systémy. Čo je v podstate nekonečný proces.*”

UMENIE SPRÁVNE SA PÝTAŤ

Okrem permanentnej údržby systému riešia pracovníci tech-

nickej podpory všetky problémy bežných používateľov pri práci s výpočtovou technikou.

Apropo, nie je vždy jednoduché zistiť, aký problém s počítačom používateľ má. Vyžaduje si to schopnosť správne sa pýtať. Vojtech ju preveruje už pri pohovore. „*Uchádzať musí zrozumiteľne a v krátkosti vysvetliť niečo, v čom sa dobre vyzná. Takto zistím, či dokáže technicky myslieť, ale zároveň sa ľudsky vyjadrovať. Vysvetliť veci tak, aby používateľa-laika čo najkratšou cestou priviedol k riešeniu.*“

VOLBY, TESTOVANIE, ZASTUPITEĽSTVÁ

V minulom čísle novín Naša Petržalka sme predstavili zamestnankyne referátu organizačných vecí, ktoré stoja za prípravou volieb, referend i rokovaní zastupiteľstva. To všetko by však neklaplo bez úzkej spolupráce s IT-čkármi.

Okrem toho, že tlačili oznámenia o konaní volieb a volebné zoznamy („naše tlačiarne išli bez zariadenia niekoľko dní, kým vytlačili tie státisíce strán“), referát informačných technológií zabezpečoval **kompletné technické vybavenie volieb**. Teda tlačiarne, notebooky,

Zľava František Cisár, Michal Sadloň, Richard Mišík, Miloslav Gracík, Kamil Vojtech, Simon Kostka, Jakub Mikulencák, Matúš Baxant a Viktor Cisár. | FOTO: Ivana Vrabľová

internetové pripojenie a technickú podporu zapisovateľom. „*Každý zapisovateľ v komisii musí mať notebook a kvôli povinnému elektronickému zasielaniu zápisníc aj prístup na internet. To znamenalo obchádzať volebné miestnosti a zisťovať, kde je aká možnosť pripojiť sa. Aby všetko klaplo na sto percent, mali sme pripravené aj záložné systémy – náhradné notebooky, tlačiarne, routre, pre prípad zlyhania interného systému*“, vysvetľuje Vojtech a dodáva, že referát IT sa spolupodieľal aj na vytvorení stránok **VOLBY.PETRZALKA.SK** a **REFERENDUM.PETRZALKA.SK**.

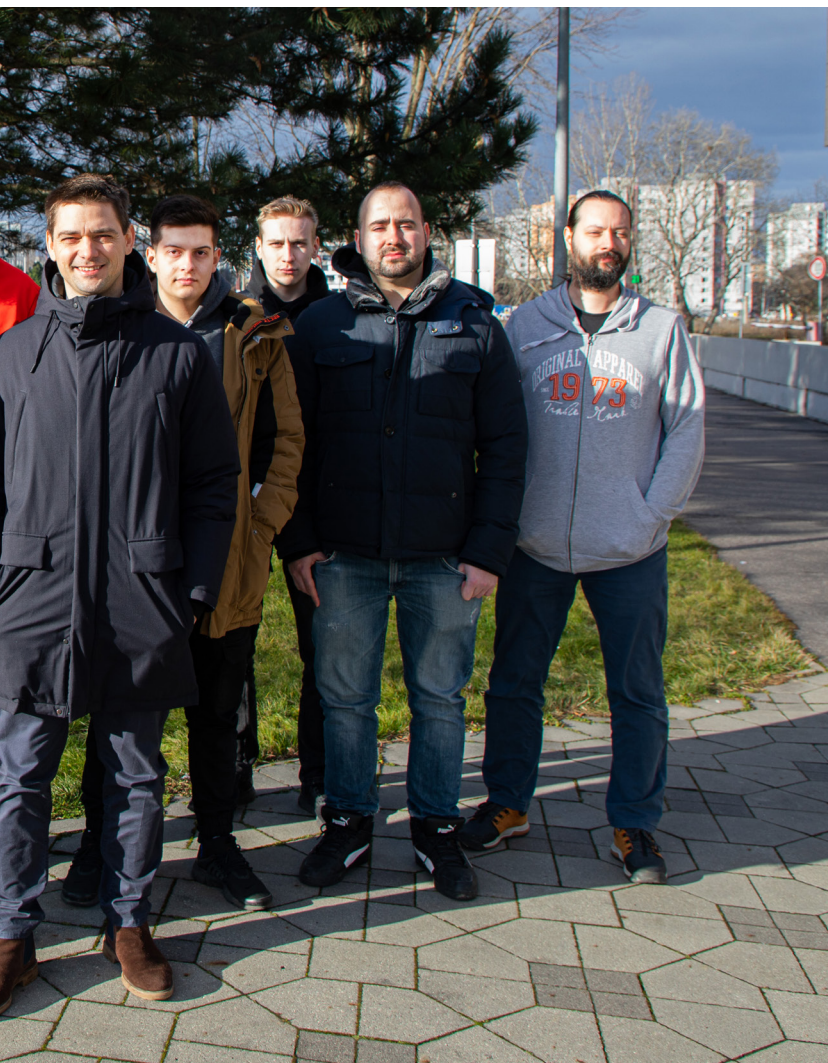
Kým prvé spojené voľby dali „itečkárom“ zabráť, **zabezpečenie zasadnutí miestneho**

zastupiteľstva (pod palcom majú internet, ozvučenie, hlasovací systém) je vďaka pravidelnosti už rutínou. Hoci, „*prvé pokoronové zasadnutie tiež preverilo naše schopnosti. Pôvodný hlasovací systém dožil, museli sme vymyslieť nové riešenie. Príprava nám trvala týždeň, keďže sme nevedeli do čoho ídeme, no dopadlo to nad očakávanie.*“

BEZPEČNOSŤ PREDOVŠETKÝM

Miestny úrad narába s **citlivými dátami**, preto potrebuje, aby jeho elektronický systém fungoval bezpečne a odolával prípadným útokom hackerov. Podľa Vojtecha

PHLI AJ ĎALŠÍM OBCCIAM

je úrad odolný, heslom typu nbusr123, ako sa to kedysi podarilo v Národnom bezpečnostnom úrade, sa tu do systému rozhodne nedostanete. „Vlani sme ukončili prvú etapu projektu kybernetickej bezpečnosti. Nasadili sme tiež nový monitorovací systém pre kontrolu interných systémov a pripojení na objektoch v správe mestskej časti, čo nám dáva lepší prehľad o tom, kde sa čo deje, respektíve, ak niečo vypadne, vidíme to ešte prv, než to zaregistruje používateľ. Aktuálne prechádzame na výkonnejší firewall, čo nám zaisťuje plynulejší chod sieťovej infraštruktúry a vyššiu bezpečnosť voči útokom zvonku, z internetu. Interne máme chránené a monitorované koncové pracovné stanice a zabezpečení sieť. Stále však môže zlyhať ľudský faktor, na čo sa dnes útočníci

najčastejšie spoliehajú. Preto zamestnancov priebežne upozorňujeme na prípady podvodných mailov,“ hovorí.

VLASTNÝ TÍM PROGRAMÁTOROV

Nebýva zvykom, aby programátori zakotvili v lokálnej samospráve. Petržalka sa v tomto vymyká prímeru a tunajšia programátorská sekcia má už na konte viacero zlepšení, ktoré zefektívňujú procesy a šetria aj verejné peniaze. Zatiaľ najnovším je „počítadlo“, ktoré by mohlo v budúcnosti zvýšiť komfort voličov v mestskej časti.

„Prístroj neuchováva záznam ani žiadne citlivé informácie z pohľadu

GDPR, všetky údaje sa spracujú priamo na mieste,“ vysvetľuje autor projektu **Martin Bodický**. Momentálne sa preveruje spoľahlivosť zariadenia. „Keď to dokončíme do septembra, mohli by sme dať ľuďom počas volieb vedieť, aká je vyťaženosť jednotlivých volebných miestností a kedy je najvhodnejšie ísť voliť.“

NAJRÝCHLEJŠIA MOM-KA

Programátorský tím sa sformoval v období celoplošného testovania počas pandémie Covid-19. Za to, že mala Petržalka na Hrobákovej ulici zrejme najrýchlejšie mobilné odberové miesto (MOM) na Slovensku, vďačí práve programátorom z miestneho úradu. „Asi si spomínate, že spočiatku testovanie trvalo dlho, stále sa na niečo čakalo – najskôr na odber, potom na výsledok –, tvorili sa rady, ľudia boli nervózni. Starosta prišiel s nápadom ako ten proces zrychlíť, zjednodušiť, a na základe jeho zadania sme za pár dní vytvorili systém, ktorý spočíval v tom, že pri príchode ste cez čítačku načítali svoje údaje z občianskeho preukazu, čím úplne vypadol proces ručného prepisovania. To trvalo spravidla najdlhšie a vytváralo najčastejšie chyby.

Dostali ste priradené unikátne poradové číslo, vytlačené na špeciálnej nálepke. Na odbere si od vás to číslo zoberali a rovno nalepili na odberovú nádobku,“ opisuje Bodický a dodáva, že postupne do systému pribudli ďalšie vylepšenia, ako automatické vypisovanie testov, tlačenie certifikátov a odosielanie SMS s výsledkami.

Petržalský testovací systém bol taký úspešný, že ho začali používať aj ďalšie obce – Devínska Nová Ves, Bošáca pri Trenčíne či Želovce pri Veľkom Krtíši.

EFEKTÍVNEJŠIE A LACNEJŠIE

Petržalka je známa tým, že čo môže, chce mať pod vlastným

palcom. Platí to aj v oblasti informačných technológií. Podľa Vojtecha možnosť vytvoriť si softvéry a aplikácie „in house“ dáva priestor vytvoriť ich priamo na miere petržalskému úradu.

Programátori už zrealizovali viacero väčších či menších projektov, ktoré umožnili „odstrihnúť sa“ od externých dodávateľov služieb a využiť vlastné, lacnejšie zdroje. Medzi inými **fakturačný softvér na petržalské odťahové parkovisko**, ktorý bez zbytočného papierovania overí a zaeviduje privezené vozidlo; či **systém pre skladové hospodárstvo**, ktorý uľahčí, zrýchli a sprehľadní manažovanie projektov „petržalských makačov“ a zároveň evidenciu majetku mestskej časti.

V januári 2023 zas spustila mestská časť na **zbernom dvore vlastný evidenčný softvér**. „Netreba žiadne ručné vypisovanie. Pracovník načíta z občianskeho preukazu údaje zákazníka, zaeviduje, aký druh odpadu priviezol a priemyselná váha napojená na počítač vyhodnotí rozdiel pri prízjazde a odchode vozidla. Pri každej ďalšej návšteve sa tak dá overiť, koľko kilogramov odpadu a aký druh už na dvor priviezol, keďže platia určité limity,“ vysvetľuje tvorca softvéru **Richard Mišík**.

UĽAHČIŤ ŽIVOT OBČANOM

Momentálne programátori pripravujú **vlastnú aplikáciu na zadávanie podnikov či systém na evidenciu klientov úradu**.

„S cieľom zrychlíť a sprehľadniť vybavovanie agendy občanov miestny úrad plánuje inštalovať na prízemí miestneho úradu elektronický kiosk s možnosťou vytlačiť si poradové číslo, ktorý doplnia aj turnikety,“ hovorí Bodický. Na základe dát o návštevnosti jednotlivých oddelení by potom úrad mohol vygenerovať najvhodnejší čas na vybavenie tej-ktorej agendy.

Martina Štefániková

ZVÝHODNENÉ NOČNÉ STÁTIE NA ĎALŠÍCH PARKOVISKÁCH. ROZŠIROVAŤ SA BUDE AJ MESTSKÝ PAAS

Po Technopole a Bille na Muchovom námestí sa do petržalského systému pridala aj Billa na Námestí hraničiarov a obchodné centrum TPD. Celomestské parkovanie pribudne na Dvoroch 5, 6 a na Šustekovej.

Celú noc za 1 euro, či dokonca zadarmo. Podmienky takzvaného zvýhodneného nočného parkovania pre motoristov v Petržalke sa mestskej časti vďaka partnerom z privátneho sektora podarilo opäť rozšíriť. V januári o ďalšie dve, v noci málo využívané súkromné parkoviská.

Po pilotnom projekte s Centrom Technopol s viac ako 100 parkovacími miestami a podobnom počte boxov pri predajni spoločnosti Billa Slovensko na Muchovom námestí sa do verejného Petržalského parkovacieho systému (PPS) v januári zapojili aj súkromné parkoviská Billa na Námestí hraničiarov a Obchodné centrum TPD Bratislava.

REZIDENTI AJ ZADARMO, OSTATNÍ ZA EURO

Zatiaľ čo autá petržalských rezidentov registrované v PPS na takmer stovke miest pri TPD parkujú od 20:00 do 8:00 celú noc bezplatne, nerezidenti si za túto službu zaplatia symbolické 1 euro s DPH. Obdobný režim funguje od jesene 2022 aj na spomínanom parkovisku pri Technopole.

Naopak, 1 euro za parkovanie počas noci v čase od 22:00 do 7:00 pred predajňami Billa zaplatia tak

FOTO: MIÚ Petržalka

Petržalčania, ako aj ich návštevníci. Automatizovaný systém funguje na parkovisku Billa Muchovo námestie od októbra a pred pár týždňami sa k nemu pridalo aj parkovisko Billa Námestie hraničiarov s ďalšími 67 súkromnými boxami.

TAKMER 400 PARKOVACÍCH MIEST K DOBRU

Tretia najľudnatejšia samospráva Slovenska tak svoj verejný parkovací systém za päť mesiacov rozšírila o takmer 400 existujúcich, ale minimálne využívaných súkromných parkovacích státi.

“Tieto súkromné parkovacie kapacity v našom verejnom parkovacom systéme sú určené najmä nerezidentom, ktorí k nám do Petržalky dochádzajú za prácou, zväčša na týždňovky,” približuje hlavný dôvod vzniku unikátneho projektu z dielne slovenskej samosprávy a súkromných firiem Ivan Lučanič z Referátu statickej dopravy miestneho úradu.

PETRŽALSKÉ PARKOVANIE V KOCKE

Petržalský parkovací systém (PPS) platí na väčšine územia mestskej časti a je bezplatný. Na verejných parkoviskách, ktoré sú vyznačené modrou farbou, však v noci počas pracovného týždňa však zaparkujú len petržalskí rezidenti. Nerezidenti ich môžu vďaka mobilnej aplikácii URBI - Cestvanie vo vrecku bezplatne využívať iba v pondelok až štvrtok od 7:00 do 18:00 a od piatka 7:00 do nedele 18:00.

ROZŠIROVANIE ZÓN PPS AJ PAAS POKRAČUJE

S rozširovaním celomestskej parkovacej politiky PAAS v gescii Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy, ktorý plánuje svoju spoplatnenú zónu Dvory 4 ešte v tomto roku spustiť aj na Dvoroch 5, 6 a v okolí Šustekovej ulice, ako aj postupným

spúšťaním rezidentských parkovacích zón v rámci PPS, dochádza k vytlačaniu vozidiel nerezidentov a ich zoskupovaniu v najbližších dostupných lokalitách.

“Situáciu v už zariadených lokalitách sa snažíme zlepšiť aj našou ponukou zvýhodneného nočného parkovania. Euro za celú noc je naozaj prijateľným poplatkom za odstavenie auta, čo si väčšina motorizovaných návštevníkov Petržalky dokáže veľmi rýchlo prepočítať,” dodáva Lučanič.

MAGISTRÁTNE PARKOVANIE V KOCKE

Bratislavský parkovací asistent (PAAS) je celomestská parkovacia politika z dielne magistrátu hlavného mesta. V Petržalke od 10. januára 2022 platí iba v miestnej časti Dvory 4 a je spoplatnená. Na verejných parkoviskách, ktoré sú vyznačené bielou farbou, zaparkujú rezidenti vďaka predplatenej karte za zvýhodnené sumy. Abonentské karty pre nerezidentov sú omnoho drahšie a nerezidenti tak využívajú najmä krátkodobé parkovanie za príslušnú hodinovú tarifu vďaka viacerým mobilným aplikáciám i parkomatom. Všetky podmienky nájdete na webe PAAS.sk.

Miestny úrad po minuloročnom spustení bezplatného rezidentského parkovania v rámci nových zón na Dvoroch 1, 3, 5, 6 i v časti Starej Petržalky plánuje v tomto roku pridať ďalšie lokality v miestnych častiach Háje a Lúky.

“S vyznačením našich modrých boxov sme vzhľadom na priaznivé počasie začali ešte počas zimy a s príchodom jari bude dokončené aj osadenie dopravného značenia,” uzatvára petržalský odborník na dopravu a parkovanie s tým, že časom by mal aj tieto zóny prebrať do PAAS-u magistrát, ktorý okrem vnútroblokov a ciest III. a IV. triedy reguluje parkovanie aj na hlavných ťahoch vo svojej správe.

Jozef Rybár

MULTIFUNKČNÁ ŠPORTOVÁ HALA: HRUBÁ STAVBA BY MOHLA STÁŤ UŽ DO KONCA ROKA

Výstavbu verejnoprospešného projektu za viac ako 2,5 milióna eur odklepli poslanci a poslankyne na februárovom zasadnutí. Rozhodnutie o jej umiestnení nechali na starostovi a okolnostiach.

Najväčšia mestská časť Bratislavy, približne 150-tisícová Petržalka, nemá ani v roku 2023 žiadnu modernú multifunkčnú halu pre profesionálne športové kluby, deti, mládež či širokú verejnosť alebo kultúrne a spoločenské podujatia.

Zmeniť to má projekt novej športovej haly na Pankúchovej ulici, ktorý bol po diskusiách ohľadom umiestnenia opakovane schválený aj novým miestnym zastupiteľstvom na februárovom rokovaní.

Na výber mali volení zástupcovia dve alternatívy v rámci areálu základnej školy, ktorý vlastní mestská časť. Buď halu postaviť podľa pôvodného zameru na nevyužívanej a zanedbanej spevnenej ploche, alebo na časti existujúceho futbalového ihriska, ktoré má roky v prenájme a správe FC Petržalka.

LEPŠÍ VARIANT B

Prijatím uznesenia nakoniec poslanci splnomocnili starostu **Jána Hrčku**, aby o finálnom umiestnení haly rozhodol podľa vlastného uváženia. Aj vzhľadom na protikladné výhrady časti miestnych s petíciou a futbalového klubu s dočasným obmedzením jeho činnosti. Samozrejme, pri zohľadnení podmienok projektu **Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI)**. To mestskej časti na novú halu ešte v decembri poslalo **1,2 milióna eur**.

Ako Hrčka viackrát verejne avizoval, z dlhodobého hľadiska

by bolo pre Petržalku lepším krokom stavať na druhý variant, teda postaviť halu na zelenej ploche súčasného futbalového ihriska.

“Som jednoznačne za variant B, ktorý si vyžaduje viacero nitentých investícií aj komplikácií, no vo finále nám postavenie haly v tejto lokalite priniesie oveľa viac výhod,” konštatuje starosta s tým, že ak sa podarí vybaviť potrebné povolenia, rozhodne pre túto alternatívu.

Jednou z výhod je podľa neho aj lepšia možnosť parkovania, ktoré je vďaka veľkému parkovisku pri lesíku so zhruba 200 parkovacími stáťami bezproblémové takmer počas celého dňa.

“V najbližších dňoch vyhlásime verejnú obstarávanie na zhotoviteľa, od ktorého sa bude odvíjať harmonogram prác. Ich odhadovaný začiatok je v polovici leta,” informuje Hrčka s tým, že ak pôjde všetko tak, ako má, hrubá stavba haly by mohla uzrieť svetlo sveta ešte tento rok.

PRE ŠPORTOVCOV AJ PRE VEREJNOSŤ

Multifunkčná športová hala by mala slúžiť širokej verejnosti, ale tiež viacerým profesionálnym klubom z rozličných športových odvetví. Zázemie poskytne pre **hádzanú, futsal, nohejbal, basketbal, volejbal, bedminton, florbal, tenis či stolný tenis**.

Vľavo variant A, vpravo variant B. | FOTO: Ing. arch. V. Talaš, Ing. L. Šírová, Ing. P. Brisuda

S kapacitou stáleho hľadiska okolo 250 ľudí a možnosťou dočasného rozšírenia na niekoľko tisíc bude tiež miestom pre spoločenské a kultúrne podujatia pod krytou strechou.

Jej ideálna poloha v tesnej blízkosti troch škôl – základnej školy v správe Petržalky, župného gymnázia a súkromného bilingválneho gymnázia – zároveň zabezpečí rýchly presun žiakov a študentov do priestorov haly a ponúkne im možnosť jej širokého využitia počas výučby.

Celkové náklady na výstavbu by sa mali pohybovať na úrovni **2,5 milióna eur** a necelú polovicu by mala pokryť spomínaná účelová dotácia od MIRRI.

Zvyšné prostriedky plánuje zabezpečiť mestská časť zo svojho rozpočtu – 500-tisíc eur rezervného fondu a ďalších 800-tisíc eur cez úver.

NOVÁ “ESEROČKA”

Na zasadnutí okrem financovania poslanci schválili aj starostov návrh na založenie novej firmy Petržalská výstavba, spol. s r. o., primárne za účelom výstavby športovej haly. Za jej konateľa bol vymenovaný Peter Slovák, ktorý je tiež zástupcom prednostu miestneho úradu zodpovedným za údržbu mestskej časti.

Hrčka by takto chcel ušetriť a zjednodušiť povinnú administratívu.

V zmysle požiadaviek je prijímateľ dotácie od MIRRI povinný všetky výdavky spojené s výstavbou haly – z interných aj externých zdrojov – vyúčtovať, čo by bolo podľa starostu Petržalky pri objeme prác, ktorú samospráva dokáže realizovať vo vlastnej réžii, bez vzniku novej firmy neefektívne nakladanie s verejnými financiami.

“Veľa činností budú vedieť zabezpečiť priamo naši interní zamestnanci s vlastnou technikou. Je preto nezmysel objednávať si niektoré služby externe u dodávateľov za výrazne vyššie ceny,” odôvodňuje vznik novej samosprávnej eseročky.

Zdá sa teda, že športovej hale, najväčšiemu investičnému zámeru z dielne mestskej časti, aktuálne nebráni nič v tom, aby o niekoľko mesiacov slúžila svojmu účelu. *“Verím, že hala spolu s okolím sa stane srdcom petržalského športu a že bude vychovávať nielen nádejných reprezentantov na medzinárodnej úrovni,”* uzatvára šéf petržalskej samosprávy, no dodáva, že vzhľadom na niekoľkomesačné zdržanie môžu ešte výstavbu skomplikovať nepredvídané okolnosti.

Dávid Pavlík, Mária Halašková

200-TISÍC NA OPRAVY TERÁS ZA DVA ROKY. O VŠETKY SA VŠAK PETRŽALKA POSTARAŤ NEMÔŽE

Možno si ešte pamätáte na kultový seriál s názvom Tie roky sedemdesiate. Písal sa rok 1976, ktorý odštartoval fiktívny príbeh o zábavných dobrodružstvách a problémoch tínedžerov z amerického Wisconsinu. V sedemdesiatych rokoch sa však začal písať aj iný príbeh. Ten petržalský.

S poklepaním základného kameňa sa ako súčasť obytných domov taktiež budovali známe pochôdzne terasy, ktoré v súčasnosti spôsobujú nemalé vrásky na čele obyvateľom, no najmä samotnej samospráve.

V mestskej časti Bratislava-Petržalka sa spolu nachádza až 37 terás s funkciou prístavanej technickej vybavenosti. Z ich celkového počtu má najväčšie slovenské sídlisko zverených do správy len 17 vybraných úsekov. Tie zvyšné sa nachádzajú v správe iných subjektov vrátane Bytového družstva Petržalka.

Snahou najväčšieho sídliska na Slovensku je podľa odborníkov z úradu dotknuté úseky opravovať, čoho dôkazom sú zrekonštruované schodiská na Rovniankovej 2, Fedinovej 2, Beňadickej 5 – 13 i samotné terasy v celoplošnej oprave ako Rovniankova 12, 14, 16, ktoré dokopy len v rokoch 2021 a 2022 samosprávu kasu vyšli na takmer 202 000 EUR.

TERASY PRAVIDELNE MONITORUJÚ

Zamestnanci z Referátu investičných činností a Oddelenia

Mestská časť dočasne zabezpečila poškodenú terasu na Jasovskej ulici. FOTO: MiÚ Petržalka

správy verejných priestranstiev Miestneho úradu Petržalka jednotlivé úseky terás pravidelne monitorujú, o čom svedčí minuloročné rozbehnutie komplexnej pasportizácie všetkých pochôdznych terás v Petržalke. Aj vďaka nej sa stále viac ukazuje, že viacero úsekov, nielen v správe petržalskej samosprávy, sa nachádza v havarijnom a neopraviteľnom stave. Navyše, samotná mestská časť zo zákona nemôže zasahovať do cudzieho majetku, no môže vlastníka upozorniť a vyzvať na nápravu.

Rovnako postupovala i v prípade nedávno spadnutého kovového zábradlia na Jasovskej 2, kedy sa obrátila na vlastníka, teda bratislavský magistrát, so žiadosťou o urýchlené odstránenie škody. Aj vďaka opakovaným urgenciám zo strany mestskej časti, magistrát zábradlie odstránil.

So žiadosťou o nápravu sa samospráva obrátila na správcu a taktiež vlastníkov i v prípade ďalších poškodených úsekov – Topoľčianska 22, Vígláškova 13 – ktoré sú v správe Bytového družstva Petržalka.

K incidentu z polovice januára, kedy došlo k pádu zábradlia aj na Jasovskej 12 nachádzajúcej sa v správe mestskej časti, sa na úrade postavili čelom.

Miestni zamestnanci z Oddelenia správy verejných priestranstiev lokalitu zabezpečili, pričom na druhý deň, ešte 17. januára, sa konala aj ďalšia odborná obhliadka miesta statikmi aj odborníkmi, ktorej závery len potvrdili nevyhovujúci technický stav schodiska i zábradlia.

V tejto súvislosti samospráva čaká na doručenie statikom vyhotovených podkladov a následne pristúpi k vypracovaniu projektovej dokumentácie výsledného riešenia. Už teraz je však jasné, že schodisko bude potrebné zbúrať a nahradiť novým.

Úseky pochôdznych terás zverené do správy Mestskej časti Bratislava-Petržalka:

- Beňadická ulica 5, 7
- Beňadická ulica 13, 15, 17, 19
- Bohrova ulica 3, 5
- Blagoevova ulica 22, 24
- Fedinova ulica 2, 4
- Gessayova ulica 41, 43
- Holíčska ulica 13, 15
- Jasovská ulica 10, 12
- Osuského ulica 1, 1a, 3, 3a
- Rovniankova ulica 2, 4, 6
- Rovniankova ulica 12, 14, 16
- Rovniankova 13, 15
- Mánesovo námestie 1-8
- Mlynarovičova ulica 14, 16, 18, 20, 22, 24
- Strečnianska ulica 9, 11
- Topoľčianska ulica 12, 14
- Znievska ulica 13, 15, 17, 19

Silvia Šimeková

SOCIÁLNE ODDELENIE ZOHRIEVA ĽUDÍ BEZ DOMOVA TEPLÝM ČAJOM AJ ZÁUJMOM

Asi netreba zvlášť vysvetľovať, prečo sú zimné mesiace pre ľudí bez domova najhoršie. No paradoxne, nepríjemnejšie – a nebezpečnejšie – než mráz, sú pre nich teploty oscilujúce kúsok nad nulou a vytrvalá vlhkosť. Konštantne mokré oblečenie a obuv poškodzujú už beztak zdevastované zdravie. Takéto počasie, ktoré v zimnom období často nastáva práve v Bratislave, a následné podchladenie býva najčastejšou príčinou úmrtí ľudí z ulice.

Zamestnanci oddelenia sociálnych vecí, ktorí pracujú s ľuďmi bez domova o tom vedia svoje. Aj preto sa rozhodli zorganizovať pravidelné stretnutia a ponúkať čaj pre ľudí bez domova. „Vychádzali sme z toho, že Petržalka doteraz nemala žiadne preventívne opatrenia a toto je jedno z tých najzákladnejších“, vysvetľuje **Ľuboš Koller** z petržalského oddelenia sociálnych vecí. Nejde pritom len o teplý nápoj, ktorý ľudia bez domova dostanú. Je to vlastne akési vysunuté pracovisko prvého kontaktu.

ŠTYRI KONTAKTNÉ MIESTA

Myšlienka ponúkať čaj v uliciach Petržalky vznikla tento rok v januári. „Približne vieme, kde sa ľudia bez domova pohybujú, takže sme vytýpovali štyri kontaktné miesta, aby sme pokrývali celú Petržalku,“ približujú. Zatiaľ sa podarilo spustiť dve – na Daliborovom námestí pri Kostole povýšenia sv. Kríža, a pri Dome kultúry Zrkadlový háj. V pláne je ešte spustenie kontaktných miest na Medveďovej a Vyšehradskej. Čaj sa podáva dvakrát týždenne, tím zo sociálneho oddelenia

vyráža do ulíc v nestránkové dni úradu, počas ktorých plní iné dôležité pracovné úlohy. Začína sa vždy o pol desiatej, končí o jedenástej.

VZÁJOMNÁ POMOC

„Práca v teréne umožňuje pracovníkom sociálneho oddelenia poznať klienta po mene, čo umožňuje zistiť jeho potreby a následne hľadať vhodné riešenia jeho situácie. Týmto prístupom sa pomoc stáva adresnou a nadstavbou je následná spolupráca v priestoroch úradu,“ vysvetľuje Koller.

Ústrednou témou práce s klientmi sa stáva ich aktivizácia, ktorá im má viesť do života zabudnutý poriadok a nový zmysel. „A zároveň sa snažíme o scitlivovanie vzájomných vzťahov medzi majoritnou spoločnosťou a ľuďmi bez domova, o vzájomnú všímavosť, a to aj k prostrediu, v ktorom prebývajú,“ hovorí.

ZBIERKA ZIMNEJ OBUVI

S cieľom uľahčiť ľuďom bez domova prežitie kritických zimných mesiacov, organizuje miestny

FOTO: Ivana Vrabľová

ZBIERKA ZIMNÝCH TOPÁNKOV A SPACÁKOV pre ľudí bez domova

KEDY: 1. – 28. FEBRUÁR 2023

ČO MÔŽEM PRINIEST: Mužské zimné topánky veľkosti 42 – 46 a spacáky v dobrom stave

KAM: 5. poschodie Miestneho úradu Petržalka v Centrum Technopol, č. d. 503 v čase úradných hodín

úrad v týchto dňoch zbierku spacákov a teplých topánok veľkosti 40 až 46. Zbierka potrvá najmenej do 28. februára, všetky podrobnosti nájdete v ozname na tejto stránke. Topánky aj spacáky môžu byť aj používané, no budúcich darcov chceme poprosiť o to, aby zbierku nebrali ako možnosť zbaviť sa

zničených, nepoužiteľných vecí. Vopred ďakujeme.

Výdaj teplého čaju plánuje mestská časť organizovať do konca februára, tím zo sociálneho oddelenia dodáva, že je pripravený predĺžiť ho podľa potreby.

Martina Štefániková

JARNÝ ZBER OBJEMNÉHO ODPADU

AKTUÁLNE Petržalka už tradične dvakrát do roka, na jar a na jeseň, pristavuje pre obyvateľov veľkokapacitné kontajnery, do ktorých môžu za asistencie pracovníkov údržby umiestniť objemný odpad. Ide o bezplatnú službu, ktorou

chce samospráva odbremeniť Petržalčanov najmä od odvozu takéhoto odpadu na vlastné náklady či od komplikovanej a neefektívnej manipulácie s ním. Jarné pristavenie veľkokapacitných kontajnerov sa v Petržalke v roku 2023

uskutoční od **1. marca do 27. marca**. Kontajnery budú pristavené trikrát týždenne, vždy v pondelok, v stredu a v piatok, pričom na stanovisku ostanú **od 12:00 do 18:00** v týchto 84 lokalitách:

20. 3. 2023 – pondelok | Háje

- Mamateyova č. 28
- M.C. Sklodowskej 37
- Mamateyova č. 16
- M. Medveďovej č. 15
- Pankúchova č. 1
- Bulíková medzi č. 15-17
- Blagoevova č. 14-24

1. 3. 2023 – streda | Lúky

- Brančská 1
- Tematínska 6
- Topoľčianska 8
- Topoľčianska 31
- Holíčska 9
- Holíčska 24
- Smolenická 10

3. 3. 2023 – piatok | Lúky

- Šintavská 14
- Budatínska 3-5 pri KS
- Budatínska 37
- Budatínska 63-65
- Strečnianska 11
- Znievska 10-12
- Znievska 32

6. 3. 2023 – pondelok | Lúky

- Lietavská 12
- Lietavská 9-15
- Beňadická 1-3
- Beňadická 13
- Šášovská 14
- Vyšehradská 9 pri KS
- Vígľašská 21

8. 3. 2023 – streda | Lúky

- Turnianska 1
- Jasovská 6-8
- Krásnohorská 20-22
- Ľubovnianska 5-7 pri KS
- Humenské nám. 7
- Bzovická 18
- Žehrianska 14

10. 3. 2023 – piatok | Dvory

- Kežmarské námestie
- Dargovská/Nábrežná roh ulíc
- Kopčianska č. 86-88
- Harmanecká/Očovská roh ulíc
- Vilová č. 21
- Vranovská č. 65-67
- Pečnianska medzi č. 13-15 a č. 17

13. 3. 2023 – pondelok | Dvory

- Pečnianska č. 27
- Lenardova č. 2-6

- Nobelovo námestie č. 7-1
- Gercenova č. 3
- Gercenova medzi č. 19 a č. 31
- Röntgenova č. 8-10
- Wolkrova č. 3/Macharova roh ulíc

15. 3. 2023 – streda | Dvory

- Černyševského medzi č. 21 a č. 23
- Vavilovova č. 2-16
- Mánesovo námestie č. 4A
- Vlastenecké námestie č. 7-8
- Pifflova č. 1-11
- Wolkrova č. 17
- Belinského medzi č. 8 a č. 10

17. 3. 2023 – piatok | Dvory

- Hálava č. 2-4
- Ševčenkova č. 13-19
- Ševčenkova č. 8-10
- Fedinova č. 2-8
- Švabinského č. 16 parkovisko
- Jiráskova č. 2-10
- Iľjušinova č. 6

Viac informácií o odpadoch, ktoré je možné odovzdať aj na zbernom dvore nájdete na PETRZALKA.sk/zbernydvor.

DO KONTAJNEROV PATRÍ:

- objemný odpad (drevený, čalúnený nábytok, skrine, police, stoličky, koberce, dvere...),

- elektroodpad,
- čisté kovy

DO KONTAJNEROV NEPATRÍ:

- pneumatiky,
- drobný stavebný odpad (drobné zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramika, umývadlá, toalety), železobetón,
- bioodpad z domácností,
- chemikálie ani inak nebezpečný odpad.

Na tieto účely môžu Petržalčania využiť služby Zberného dvora na Ulici Ondreja Šte-

fanka 4 alebo sezónne zbery, o ktorých Petržalka pravidelne informuje na svojich stránkach.

Upozorňujeme, že v prípade nepriaznivého počasia môžu byť termíny zberu objemného odpadu posunuté. O týchto zmenách budeme informovať na webe, cez bezplatnú mobilnú aplikáciu SOM Petržalka a na sociálnych sieťach.

UŽITOČNÉ KONTAKTY

Mgr. Peter Slovák | oddelenie správy verejných priestranstiev
peter.slovak@petrzalka.sk; +421 947 487 545

Mgr. Tatiana Hajčík Stanová | referát čistoty a poriadku

tatiana.stanova@petrzalka.sk; +421 947 487 227

Z PETRŽALSKEJ OBÝVAČKY PRIAMO K VÁM: TURISTOV LÁKAJÚ PANELÁKY, BUNKRE AJ ZAKÁZANÉ CESTY

Často sa stretávame s názorom, že Petržalka je len preplnené sídlisko, betónová džungľa, ktorej je lepšie vyhnúť sa oblúkom. To, že najväčšie sídlisko ukrýva množstvo zaujímavostí nám v 25. diele podcastu **Z petržalskej obývačky** potvrdili profesionálna turistická sprievodkyňa **Eva Čubříková** a predseda OZ Múzeum petržalského opevnenia **Martin Kubala**.

AUTENTICKOSŤ LÁKA

Nielen historické Staré Mesto Bratislavy je dnes cieľom zahraničných turistov. Čoraz častejšie ich – možno trochu nečakane – láka Petržalka. Najväčšie slovenské sídlisko už dokonca do svojho portfólia zaradili aj profesionálni turistickí sprievodcovia. „*Hoci pamiatok na prvý pohľad nie je toľko ako v Starom Meste, Petržalka má čo ponúknuť*“, myslí si Eva Čubříková.

Zahranických turistov podľa nej láka do Petržalky najmä jej autentickosť, komunistická architektúra a príroda. „*Chcú vidieť relikty socializmu. Chcú vidieť, ako sa v socializme žilo, zaujíma ich, čo sme robili, ako sme to prežili, čo sme v tom období postavili. Páči sa im, že je Petržalka priam skanzenom socializmu – aj keď teda neponúka len to*“, potvrdzuje Čubříková.

PO ZAKÁZANÝCH CESTÁCH

Petržalka už dávno nie je sivým sídliskom bez zelene. Nedokonalosti spôsobené nutnosťou expresného chrenia nových bytov za tých päťdesiat rokov od skolaudovania prvého paneláka zakryli rýchlorašúce dreviny; príjemné osvieženie nájdú domáci i návštevníci v štrkovisku Draždiak či v okolitých dunajských rameňoch. „*Je tu veľmi dobrú sieť cyklociest – jednak cez samotné sídlisko popri Chorvátskom ramene, jednak po hrádzi, alebo popri Dunaji, preto pre turistov veľmi často robíme práve cykloturizmus*“, hovorí Čubříková.

Dodatocne vzrušenie dodáva skutočnosť, že cykloturistov často vodí po cestách, kam sa kedysi nsmelo, po cestách, ktoré boli vybudované ako súčasť železnej opony. Veľmi obľúbenou túrou je tiež trasa od maďarskej hranice po rakúsku cez územie Slovenska, „*keďže Petržalka má tú výhodu, že leží na hranici dvoch ďalších štátov. Cyklocesty sú prepojené, takže za dve hodiny prakticky prejdete cez tri štáty*.“

ODLIŠNÉ DEJINY

Podľa Evy Čubříkovej má však Petržalka mnoho ďalších zaujímavých špecifik, predovšetkým unikátnu

históriu, ktorá sa v mnohých obdobiach odlišuje od histórie centrálnej Bratislavy ležiacej na druhej strane Dunaja. Územie dnešnej Petržalky bolo napríklad súčasťou Rímskej ríše (Dunaj tvoril prirodzenú hranicu Limes Romanus), tesne pred druhou svetovou vojnou ju zas pod názvom Engerau pripojili k Tretej ríši.

„*Mimo histórie je tu aj ďalšia vec, ktorou sa môže pochváliť*“, hovorí s úsmevom Eva Čubříková. „*Deviateho júla 2007 práve na petržalskej železničnej stanici na pol hodinku zastavil legendárny Orient Express*.“

UNIKÁTNY BUNKER

Keď sme sa v ankete k podcastu pýtali Petržalčanov, čo zaujímavé z Petržalky by predviedli návšteve z iného mesta, takmer zhodne odpovedali: Veľký Draždiak a petržalské bunkre. Petržalka sa pýši niekoľkými unikátnymi pohraničnými vojenskými bunkrami, ktoré sú súčasťou česko-slovenského opevnenia a slúžili na obranu tohto územia proti nacistom. Jeden z nich, bunker B-S 4 Lány, už vyše desať rokov zveľaďujú dobrovoľníci a nadšenci z OZ Múzeum petržalského opevnenia. Jeho predsedom je Martin Kubala, druhý hosť podcastu o turistických zaujímavostiach Petržalky.

„*Bunker, o ktorý sa staráme, sa nachádza v západnej časti Petržalky, pri Viedenskej ceste, na okraji Pečnianskeho lesa*“, približuje Kubala. Bunker je otvorený od apríla do októbra, každú sobotu vždy od 11:00 do 18:00, prehliadky začínajú o celej hodine.

Dostanete sa doňho autom aj na bicykli – neďaleko vedie medzinárodná cyklocesta Eurovelo 6.

„*Náš bunker netvorí výtržnosť, exponátom je v podstate samotná stavba, ktorú rekonštruujeme*

Turistická sprievodkyňa Eva Čubříková (v strede) a predseda OZ Múzeum petržalského opevnenia Martin Kubala. | Foto: MiÚ Petržalka

do pôvodného stavu z druhej polovice 30. rokov 20. storočia,“ vysvetľuje. Bunker obnovujú podľa pôvodnej výkresovej dokumentácie a fotografií, ktoré sa zachovali z obdobia 2. svetovej vojny, kedy nemecké jednotky opevnenie využívali ako cvičiská.

„*Priestory sú dnes pomerne dobre zrekonštruované, či už ide o funkčnú strojovňu alebo filtrovňu, ktorú sme teraz sfinalizovali vďaka podpore mestskej časti. Tá na projekt prispela sumou viac ako 4,5-tisíc eur*“, pokračuje Kubala. Nechýbajú sklady materiálov, munície, potravín, ubytovacie priestory posádky či strelecké miestnosti s originálnymi zbraňovými systémami. „*Môžeme sa pýšiť aj jediným exemplárom vrchnákového kanóna na Slovensku, ktorý bol vyrobený špeciálne pre toto opevnenie*“, dodáva.

DÔLEŽITÁ JE PROPAGÁCIA

„*Ja v Petržalke aj bývam, tento rok to bude už štyridsať rokov. Ale musím povedať, že keď robím prehliadky, stále si pripadam ako začiatok. Stále je tu čo objavovať, Petržalka je pre mňa skratka fascinujúca*“, uzatvára Eva Čubříková.

Obaja hostia podcastu sa teda zhodujú, že Petržalka má turistický potenciál. Záleží len na tom, či sa záujemcovia dostanú k informáciám o tom, čo všetko v Petržalke stojí za pozretie. Intenzívnejšie by ich preto mala propagovať nielen mestská časť, ale aj hlavné mesto či župa.

Mária Halašková, Martina Štefániková

Z PETRŽALSKEJ OBÝVAČKY PRIAMO K VÁM

Tento článok vznikol v rámci komunitného projektu mestskej časti Bratislava-Petržalka **Z petržalskej obývačky**. Celú túto epizódu, ale aj desiatky podobných audio a video rozhovorov nájdete na všetkých podcastových platformách, oficiálnom YouTube kanáli [@bratislavapetrzalka](https://www.youtube.com/@bratislavapetrzalka), ďalších sociálnych sieťach samosprávy alebo jej webe [PETRZALKA.sk](https://www.petrzalka.sk).

V ARTKINE ZA ZRKADLOM MÔŽETE PREVERIŤ KVALITU FILMOV NOMINOVANÝCH NA OSCARA

Začiatkom marca udelí Americká filmová akadémia už po 95. raz najprestížnejšie filmové ceny – Oscarov. Túto veľkú udalosť nemôže obísť ani petržalské Artkino za zrkadlom v Dome kultúry Zrkadlový háj. Milovníkom kinematografie preto postupne predstaví šesť najhorúcejších favoritov na sošku v kategórii najcennejšej – **najlepší celovečerný film**. Oscarová štafeta sa začína už v stredu 22. februára premietaním dobrodružného veľkofilmu Jamesa Camerona oscilujúceho na pomedzí sci-fi a fantasy **Avatar: Cesta vody**. Snímka, ktorá

je pokračovaním kinohitu Avatar z roku 2009, získala štyri oscarové nominácie: za najlepší film, vizuálne efekty, produkciu a zvuk.

Ak ste teda nominované snímky doteraz nevideli na veľkom plátne, ponúkame vám jedinečnú možnosť pozrieť si ich a urobiť si vlastný názor. Pripomíname, že aj na tieto filmy môžete využiť **permanentku na päť filmových premietaní** za cenu 24,90 eur. Zadovážiť si ju môžete exkluzívne cez zlavomat.sk.

Kompletný program filmov nájdete na kulturavpetrzalke.sk/podujatia/kino alebo na facebookovom profile Kino v Petržalke.

Oscarové Artkino za zrkadlom:

- **22.2. o 19:00**
AVATAR: CESTA VODY
(4 nominácie)
- **28.2. o 19:00**
TOP GUN: MAVERICK
(6 nominácií)
- **1.3. o 19:00**
VŠETKO, VŠADE, NARAZ
(11 nominácií)
- **7.3. o 20:00**
DUCHOVIA INISHERINU (9 nominácií)
- **8.3. o 19:00**
FABELMANOVCI
(7 nominácií)

• **10.3. o 19:00**
TROJUHOLNÍK SMÚTKU
(3 nominácie)

PERMANENTKA NA OSCAROVÉ
ARTKINO ZA ZRKADLOM

ZRKADLOVÝ HÁJ ROZOHRÁ JAZZ AJ FOLK

Marec sa bude v Dome kultúry Zrkadlový háj niesť v znamení kvalitného jazzu a osvedčeného folku.

To najlepšie zo súčasnej slovensko-českej autorskej hudby v Klube za zrkadlom predstaví slovenská speváčka a skladateľka európskeho formátu **Sisa Féher** v pondelok 12. marca o 19:00 v Klube za zrkadlom. Spolu s jazzovým septetom KHI zahrajú skladby z ich rovnomeného spoločného albumu KHI.

V stredu 22. marca o 19:00 sa Zrkadlový háj preladí na folk s **Honzom Nedvodom ml.** a kapelou **Příbuzní**. Fanúšikovia bratov Nedvôdovcov sa môžu tešiť na všetky známe skladby od obľúbených pesničkárov, ale aj na to najlepšie od skupín Brontosauri a Spirituál Kvintet.

Svetom nezabudnuteľných melódií bratov Gershwinovcov prevedie hudobných fajnšmekrov už na druhý deň, teda vo štvrtok 23. 3. o 19:00, **Traditional & Revival Band** spolu so vzácnym hosťom, legendárnym klaviristom Aloisom Boudom.

Orchester prezentuje jazz medzi dixielandom a swingom, teda hudbu, ktorá je dnes na

Slovensku vzácna ako šafrán. Obsadenie kvinteta pritom umožňuje využiť viacero štýlových a inštrumentálnych variantov: použitím bendža napríklad prináša sound tradičného jazzu, s gitarou zase atmosféru malých swingových formácií.

Vďaka spolupráci orchestra T&R BAND s DK Zrkadlový háj sa môžete tešiť na pravidelné spoločenské večery a jazzové koncerty.

ROZPRÁVKOVÉ NEDELE SÚ SPÄŤ!

Dom kultúry Zrkadlový háj nezabudol na svojich malých návštevníkov. Od februára opäť začína s obľúbenými divadelnými **Rozprávkovými nedeľami**. Tú prvú si deti môžu užiť spolu s Teátro NELINE a divadelnou hrou **Postrach Samko** už 26. februára o 15:00. Deti, ale aj ich rodičia sa dozvedia, ako si poradí teta Betka s nezbedným Samkom, ktorý sa nevie zmestiť do kože. Interaktívne predstavenie

aktívne zapája malých divákov do deja s cieľom nielen zabaviť ich, ale aj poučiť.

Na marec pripravil DK Zrkadlový háj až dve detské predstavenia. V nedeľu 12. marca o 15:00 sa predstaví Divadlo HOPI – TANI s tanečno-bábkovým príbehom **Tanečné kráľovstvo** na motívy nemeckej ľudovej rozprávky o princeznej, ktorej sa nechcelo tancovať.

Pre deti sa bude hrať aj v **Dome kultúry Lúky**. V nedeľu 19. marca, tentoraz už o 10:00, tam predstaví Divadlo TUŠ moderný rozprávkový príbeh o tom, ako **Mačky letia do Kanady** od úspešnej slovenskej spisovateľky Jaroslavy Blažkovej. Hlavné hrdinky, sympatické mačičky Lízička a Princezka, majú celkom ľudské vlastnosti a zažívajú celkom ľudské situácie. Pred cestou sa musia pobaliť, potom ich všetliho prekvapí na letisku aj v lietadle a po pristáti na ne dýchne exotika cudzej krajiny. Príbeh, podaný s humorom a ľahkosťou, skvelo podčiarkujú vtípné bábky a scéna, ktoré vychádzajú z knižných ilustrácií Marty Matlovičovej.

Kultúrne zariadenia Petržalky

VÝSTAVA POD HLADINOU HOVORÍ O TOM, AKO BOJOVAŤ SO STRACHOM

Každý sa niečoho bojíme. To je úplne prirodzené, no strach nám občas bráni zažiť neobvyčajné dobrodružstvá. Talentovaná slovenská ilustrátorka **Hedviga M. Gutierrez** na výstave v petržalskej knižnici na Prokofievovej 5 prostredníctvom tzv. autorského picturebooku **Pod hladinou** hovorí o tom, ako tento strach z neznáma prekonať.

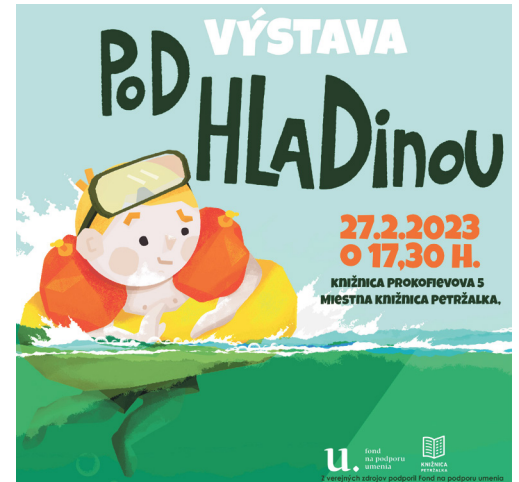
Vaša výstava je o prekonávaní strachu. Čoho sa bojíte vy?

Toho, čoho aj iní, nie som v tomto nijako výnimočná. Aj ja som si prešla rôznymi fázami strachu – od bubáka pod posteľou, až napríklad po strach zo šoférovania v autoškole. Momentálne sa asi najviac bojím toho, čomu som venovala aj môj picturebook Pod hladinou – teda neznáma.

Ako so svojimi strachmi bojujete?

Robím to veľmi jednoducho: zavriem oči, párkrát sa nadýchnem

a do toho strachu vhupnem. Keď som už v ňom a robím to, čoho som sa bála (a možno som sa tomu aj vyhýbala), zistím, že to nie je až také strašné, ako všetky tie predstavy, ktoré som o tom spočiatku mala. Mojou odpoveďou na to, ako bojujem so strachom, je vlastne práve projekt Pod hladinou.

KNIŽNÝ VALENTÍN PLNÍ ŽELANIA

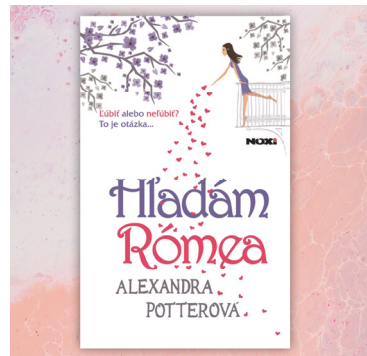
Angela Marsons: Tri želania

Ikar, 2022

Autorka výborných trileroch tentokrát prináša román Tri želania o troch kamarátkach, ktoré túžia po láske. Cher je zaľúbená do svojho šéfa, Sarah je milenkou muža, s ktorým chce dieťa a Deb sa chce vydať, ale má otravnú budúcu svokru. Počas dámskej jazdy objavia v starej knihe zaklínadlo, ktorým sa dá privolať šťastie. Neveria, že funguje, ale prečo to nevyskúšať? Ved' je to iba zábava. Alebo nie? Záver neprezradíme, iba napovieme, že každá zo žien dostane práve to, čo v danej chvíli potrebuje. Lebo, ako sa hovorí, občas hľadáme šťastie na nesprávnom mieste.

Miestna knižnica Petržalka

Foto: Ivana Vrabľová

Alexandra Potter: Hľadám Rómea

NOXI, 2013

Kto by nechcel zažiť lásku takú silnú ako Rómeo a Júlia? Hlavná hrdinka Juliet nie je výnimkou. Na Valentína ju však jej priateľ Will nechá čakať v reštaurácii, kde sa mali stretnúť na romantickej večeri a po ceste domov ju ešte aj ošpliecha šofér na športovom aute. Šoférom auta nie je nik iný, ako jej rival z konkurenčnej reklamnej agentúry, ktorý si si zaumieni, že Julietin svet prevráti naruby. Pozve ju na víkend do Verony – dejiska Rómea a Júlie – a Juliet začína veriť, že konečne našla svojho Rómea. Ale sú si naozaj súdení? Alebo má skutočného Rómea rovno pod nosom?

Ste výtvarníčka, ilustrátorka. Pomáha vám sa zo strachu "vymaľovať"?

Jednoznačne! Mám to šťastie, že moja práca je zároveň najkrajšou činnosťou, ktorú robím, či už v pracovnom alebo voľnom čase. Možnosť byť ilustrátorom je veľmi vzácna, každá jedna práca mi prináša neskutočnú slobodu a radosť. A, áno, mnohokrát mi pomáha vyrovnať sa s problémami a strachmi.

VÝSTAVA POD HLADINOU

27. 2. – 27. 4. 2023 | Miestna knižnica Petržalka, Prokofievova 5

Vernisáž: 27. 2. o 17:30, súčasťou je aj workshop

Tvoríte najmä pre deti. Prečo, je detský divák vníma-vejší? Alebo skrátka preto, že vydavatelia kníh pre dospelých na ilustrácie, žiaľ, rezignovali?

To je dobrá otázka, lebo ja mám pocit, že dospelí čitatelia bažia po ilustráciách čoraz viac, no v knihách ich je naozaj málo. Ale na druhej strane, nie je to až také zlé, pretože aj ja som už realizovala niekoľko prác pre dospelého čitateľa. Spolupracujem s Denníkom N a denníkom SME, ale ilustrovala

som napríklad aj knihu Inovujte o 106, čo je v podstate príručka o inováciách v priemyselných podnikoch.

Výstava v petržalskej knižnici je však opäť určená najmä deťom. Na čo sa môžu tešiť?

Predovšetkým na samotnú výstavu, na komentovanú prehliadku, na malú besedu. Rovnako aj na debatu na tému ako vznikla táto kniha – a vôbec, ako vzniká kniha, od nápadu, cez prvú ilustráciu až po hotové dielo. Môžu sa tešiť aj na workshop, kde budeme hovoriť o tom, ako ľudia bojujú so strachom a spravíme si bábk, hlavného protagonistu knihy Pod povrchom, s ktorou si zahráme malé divadielko. Všetkých, malých aj veľkých, srdečne pozývam.

Hedviga M. Gutierrez (1994) je talentovaná slovenská výtvarníčka, ktorá sa špecializuje na detské ilustrácie. Publikovala vo vydavateľstve IKAR (Ňuňo), Slovart (Vtáčie dobrodružstvá), Albatros (Plecháč Bob), viaceré jej diela získali ocenenia Najkrajšia kniha Slovenska. Spolupracuje s časopismi Slniečko a Bublina. Vytvorila risografiky pre Čierne Diery (Zehnhau, 2019) a Galériu ČIN-ČIN (výročná grafika, 2021).

MALI ŠTE UČITEĽA, NA KTORÉHO SA NEZABÚDA? POVEDZTE NÁM O ŇOM

Nie je to žiadne klíšé, že v škole strávime najdôležitejšie roky života. Formuje nás totiž presne v období, kedy najintenzívnejšie nasávame vedomosti i sociálne zručnosti. A je tiež nepopierateľný fakt, že veľmi záleží na pedagógoch, čo – a kto – z nás napokon vyrastie. Nezriedka sa stávajú druhými (ak nie náhradnými) rodičmi, v exkluzívnom prípade dokonca kamošmi. Prosto učiteľmi, na ktorých sa nezabúda.

Oddelenie školstva a oddelenie predprimárneho a primárneho vzdelávania mestskej časti Bratislava-Petržalka pri príležitosti osláv Dňa učiteľov už pravidelne oceňuje pedagogických a odborných zamestnancov základných a materských škôl. Rovnako to bude aj v roku 2023.

Súčasťou slávnosti je aj ocenenie súčasných, ale aj bývalých pedagógov v rámci kategórie **Učiteľ, na ktorého sa nezabúda**, hľadať ho chceme spolu s vami.

Tipy na ocenenie pre bývalých aj súčasných pedagogických zamestnancov základných a materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka môžu predkladať žiaci, absolventi škôl, zákonní zástupcovia, bývalí aj súčasní kolegovia, ale aj ostatní obyvatelia MČ Bratislava-Petržalka v do **10. marca 2023**.

Svoje návrhy nám môžete poslať buď **mailom** na juraj.monsberger@petrzalka.sk,

poštou na adresu Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka, oddelenie školstva, Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava alebo prostredníctvom formulára na PETRZALKA.SK/UCITEL.

Návrh musí obsahovať meno a priezvisko navrhovaného pedagóga vrátane kontaktov na neho (telefón, e-mail, adresa bydliska), názov školy, kde pôsobil alebo pô-

sobil, zdôvodnenie návrhu na udelenie ocenenia, meno a priezvisko predkladateľa návrhu, vrátane základných kontaktov na neho (telefón, e-mail, adresa bydliska).

Martina Štefániková,
Oddelenie školstva MČ
Bratislava-Petržalka

Oceňovanie petržalských učiteľov v roku 2022. | FOTO: Ivana Vrabľová

INZERCIA

Najkvalitnejšia pizza v meste

2+1 Akcia Pizza za 1€
+ 1,5l Kofola alebo Vinea zdarma

Pri online objednávke nad 17€
90-100g **Milka** zdarma

VOLAJTE ZDARMA

0800 10 20 30

DENNE 10:00 - 22:00

pizzacarla.sk ...viac ako len pizza

ESTD. 2002

Pizza Carla

DOMA JE BRONZ Z MAJSTROVSTIEV EUROPY V KARATE

FOTO: Športová škola karate

O obrovský úspech sa na 50. Majstrovstvách Európy U21, juniorov a kadetov postarala členka ŠŠK Bratislava Nina Erdélyiová. V kategórii kumite juniorky +66 kg vybojovala v cyperskej Larnake bronzovú medailu.

Fantastický šampionát z pohľadu ŠŠK podčiarkli **Andrej Tvrdoň** a **Malik Bagaev**, ktorí brali výborné 5. miesto. Medzi najlepšiu desiatku vo svojej kategórii sa prebojoval aj **Roman Hřečka**, ktorý obsadil 7. pozíciu.

„Veríme, že tieto výsledky, ale aj samotné majstrovstvá nás posunú ďalej a o rok to spolu ešte vylepšíme,“ uviedla odhodlane **Kristína Macuková**, šéftrenerka klubu.

Dávid Pavlík

FUTBALISTI PRIPRAVENÍ NA JARNÚ ČASŤ

FOTO: Martin Gabura

FC Petržalka má za sebou sériu prípravných duelov pred začiatkom jarnej časti sezóny II. futbalovej ligy.

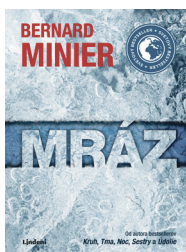
Zverenci **Alexandra Zachariáša** odštartovali sedmičku naplánovaných zápasov trojicou výhier, keď postupne zdolali Šaľu, Pohronie i český Líšeň. Premožiteľa našli až vo svojom štvrtom súboji, fortunáligovým Zlatým Moravciam podľahli

0:4. Nechýbala ani konfrontácia proti rakúskemu súperovi, ASV Siegendorf zdolal Petržalčanov 2:1.

Po uzávierke vydania absolvovali naši futbalisti aj záverečné prípravné duely proti Hodonínu a Rovinke. Deviaty tím druholigovej tabuľky otvorí jarnú časť 26. februára **domácim súbojom proti Rači**.

Dávid Pavlík

SUDOKU NA VYPLNENIE DLHÝCH ZIMNÝCH VEČEROV

Ljndeni

Čísla v správnom poradí z oboch zelených riadkov či stĺpcov zasielajte na e-mail noviny@petrzalka.sk do 5. marca 5 marca. Do predmetu správy uveďte heslo SUDOKU. Jedného víťazcu alebo víťherkyňu odmeníme napínavým trilerom z vydavateľstva Lindeni od Bernarda Miniera s názvom Mráz.

	3		9		2			
	5	6				9		
4				8	3	5		
2	6		1					
5	4						1	8
					5		3	4
		1	5	7				2
		4				1	9	
			4		1		6	

	2		7		5		9	
					6	2		
3	7	5		8			4	
				7		1	2	
7								9
	4	9		3				
	6			5		9	1	4
		4	1					
9		8		4			7	

„Milý Tatuško, včera sa celý deň niesol v znamení Tvojho mena. Dostal si od Václava Havla, ktorý bol v Bratislave na svojej poslednej zahraničnej návšteve,...“
(dokončenie je v tajničke)

Výherkyňou tajničky z čísla 1/2023 sa stáva **Michaela Výbochová**, výhercom sudoku **Miroslav Kolesár**.

Vo februárovej tajničke hráte s vydavateľstvom Slovart o pôvabnú knihu Lucie Satinskej **Milý tató**. Všetkým lúštitelom držíme palce!

slovalt

<p>Pomôcky: Lľud, ľuda, ľníki, Ork, Oleša</p>						Osladia medom	Opracúval sekerou	Obleč (kniž.)	Odvar z bylín	2 (rímske číslo)	Waleský kráľ bohov	Španielske ženské meno
Obrátili												
1. časť tajničky												
Literárny útvar										Undead (skr.)		
										Ďobal		
Poskytni									Či, po česky			
									Doložil, doplnil			
Ilava (EČV)								Dovnútra				
2. časť tajničky								Jedol (det.)			Ženské meno (6.9.)	Valuty (skr.)
Autor: Vierka Blahová	Vyslov hrozbu	Slúžiaca na oporu	Meno Doroty	Zosilnený český zápor	Predložka, poza, vzadu		Zabav					
					Popevok		Kanadský hokejista					
Dala do ruky							Pozorovala, videla					
							Malé riečne plavidlá					
Divadelný záves							Udierali nohou					
							Dobro, prospech					Akže
Nie dole					Pichal						Vápnik (zn.)	
					Húf ľudí (expr.)						Zobrala si	
Regionálna rozvojová agentúra				Tišil, utlmoval						Ruksak		
				Otrepaná fráza						Stíklo, zhlabilo		
Osobné zámeno			Funguje (hovor.)						Nemecké mesto		5. časť tajničky	Pestrofarebný papagáj
			Nevšímavo									
3. časť tajničky							Ame. politik (Barack)					
							Dyňa					
	Ofúkal dymom, očadil	Značka cukríkov					Napínavý film					
		Listy ruže					Stroj na úpr. snehu					
Ruský literár						Propagácia výrobku						
						Return On Assets (sk.)						
Oddiel vo vozni (hovor.)					Riečny kôrovec				Meno Oskara			
					Driemu				Hliník (zn.)			Činy
Otec (hyp.)				Ledva						Irena (dom.)		
				Kód slov. koruny						Aircraft Bas. Laser		
Nemecko (kód)			Zaparila								Slovotvorná prípona	
			4. časť tajničky								Kód rumunčiny	
Tichomorský hurikán						Acetát (skr.)			Súrodeneč			
Ženské meno (4.6.)						Krupina (EČV)			Povrchové bane			

Odpovede zasielajte na e-mail noviny@petrzalka.sk do 5. marca 2023, v predmete správy so slovom Tajnička.